

GEMERSKÉ REGIONÁLNE ZDRUŽENIE VLASTNÍKOV NEŠTÁTNYCH LESOV

Šafárikova č. 71, 048 01 Rožňava

Rožňava 30.08.2013

Vážený pán premiér,

Deň ústavy je príhodný termín na hodnotenie plnenia a naštartovaných procesov k plneniu z programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky po viac ako 1 roku vládnutia.

My, vlastníci neštátnych lesných pozemkov, sme zvolili formu Vás osloviť cez otvorený list preto, lebo žiadosť našich zástupcov o stretnutie s Vami ostala bez odozvy. Veríme, že touto cestou sa k Vám dostanú informácie o našej nespokojnosti.

Vlastníci neštátnych lesných pozemkov vlastní približne 1.000.000 ha lesnej pôdy, čo je 50 % výmery lesných pozemkov Slovenska. Z tejto výmery reálne obhospodarujeme viac ako 800 000 ha lesných pozemkov. Programové vyhlásenie "Vlády istôt pre občana" obsahuje tézy a prísľuby pre občanov tohto štátu:

**„- pružne a efektívne reagovať na zmeny a obnoviť rovnováhu medzi hospodárskym, sociálnym, politickým a environmentálnym rozvojom spoločnosti,
- stabilitu vláda chápe ako schopnosť vrátiť ľuďom nádej, že žijú v spravodlivej a bezpečnej spoločnosti, kde sú občania nositeľmi humánnych a demokratických princípov vládnutia rešpektuje zákonitosť a zásady právneho štátu.“**

Touto cestou si dovoľujeme Vás upozorniť na nesúlad téz s každodenným životom. Podľa nášho názoru doterajšia činnosť vlády Slovenskej republiky nesmeruje k nastoleniu rovnováhy rozvoja spoločnosti na slovenskom vidieku. Je deformovaná okrem iného aj uprednostňovaním princípu ochrany prírody formou jej „samovývoja“ a to na úkor ostatných pilierov trvalo udržateľného rozvoja spoločnosti s neskutočne negatívnymi dopadmi na sociálny stav obyvateľov vidieka. Súčasný stav má za dôsledok stratu pracovných príležitostí, odchod mladých ľudí do zahraničia a vyľudňovanie vidieka. Obyvateľstvo dotknutých regiónov spája tento stav s Vašou politikou. V tom ho utvrdzuje aj Vašou stranou schválený nový zákon o pozemkových spoločnostiach č.97/2013 Z.z., ktorý vnímajú ako nástroj na to, aby ich zbavil toho posledného čo majú- pozemkov, ktoré im už raz zobral totalitný systém, ktorých vrátenie si tvrdo od tohto štátu vybojovali a ktoré sa im teraz chystáte znova zobrať. Vy a zbavíte ich tak aj „zeme z ktorej a na ktorej žijú“. Napriek deklaráciám o programoch pre zamestnávanie ľudí na vidieku doteraz sme nezaregistrovali efektívne programy aj pre obhospodarovanie lesnej pôdy

„Vláda vytvorí podmienky na urýchlenie postupu usporiadania pozemkového vlastníctva tak, aby bolo zabezpečené efektívne využívanie poľnohospodárskych a lesných pozemkov ich vlastníckmi. Urýchli sa proces vybavovania reštitučných nárokov“ – ďalšia z téz programového vyhlásenia, ktorá výrazne môže pri jej naplnení ovplyvniť rozvoj vidieka a tradičného využívania pozemkov.

V oblasti pôdohospodárstva sú však podľa nášho názoru tézy z programového vyhlásenia vlády iba slová bez obsahu a hlavne bez prijatia konkrétnych krokov smerujúcich k prosperite obhospodarovateľov a aj správcov pozemkov a tým aj uplatňovania ich vlastníckych práv. Práve naopak - vyššie uvedený zákon z dielne Vašej strany týmto slovám vládneho programu odporuje. Právne istoty, ktoré zaručuje ústava SR, sú ohrozené prijatím zákona č. 97/2013 Z.z., ktorý viac ako milión vlastníkov obyvateľov vidieka vníma ako krádež storočia a takto ho označujú ak médiá. Zákon vytvára priestor na to, aby občan SR bol proti svojej vôli štátom zbavený svojho vlastníctva. Ide o precedens, ktorý v demokratickom štáte nemá miesto. Vlastnícke práva v tomto období, keď u nás platí aj legislatíva EÚ sa nemôžu meniť vôľou záujmových skupín.

Na realizáciu pozemkových úprav len z európskych zdrojov bolo za posledných desať rokov vynaložených viac ako 110 mil. €. Pozemkové úpravymali za cieľ dosiahnuť zlepšenie starostlivosti o poľnohospodársku a lesnú pôdu obnovením pôvodných vlastníckych vzťahov k pôde a upraviť vlastnícke vzťahy k pôde v súlade so záujmami hospodárskeho rozvoja vidieka aj v súlade s požiadavkami na tvorbu krajiny a životného prostredia. Ich cieľom bolo teda rešpektovanie ekonomických, environmentálnych a sociálnych aspektov rozvoja.

Predmetom pozemkových úprav nie sú lesné pozemky. Pozemkové úpravy neriešia sprístupnenie lesných pozemkov, ale na druhej strane sa musí odvádzať daň z nehnuteľnosti. To je opäť príklad nerovnováhy v pozícii vlastníka lesnej pôdy voči štátu či samospráve. Doteraz sa podarilo v rámci pozemkových úprav vybudovať len približne 25 km poľných ciest! Nie vždy bol vlastníkom odovzdaný ich majetok v teréne s vytýčením hraníc. Pozemkové úpravy sa tak nestali nástrojom na uľahčenie hospodárenia na pôde, ale prekážkou. Výsledkom pozemkových úprav je navodenie zmätkov v oblasti hospodárenia na súkromných pozemkoch. Z nášho pohľadu sú pozemkové úpravy ukážkou ako neefektívne minúť peniaze daňových poplatníkov SR a EÚ. Čo vyvolalo aj pozornosť EÚ. Vybavovanie reštitučných nárokov je neuspokojivé. Prebieha pomaly a vo veľkej časti prípadov sa pozastavilo aj napriek ich jednoduchosti (pozastavenie reštitúcií sprevádzajú nejasnosti okolo zoštátnenia počas totalitného režimu).

„Podporou trvalo udržateľného obhospodarovania lesov sa zvýši konkurencieschopnosť lesného hospodárstva. Vláda vytvorí legislatívne a ekonomické podmienky na zabezpečenie kompenzácie pre vlastníkov a správcov lesného majetku za environmentálne služby poskytované pre verejnosť. Pri zvyšovaní zamestnanosti v najchudobnejších lesnatých regiónoch Slovenska vláda využije ekonomické a právne nástroje na podporu rozvoja neštátneho lesníckeho sektora ako strategického partnera štátu.“

V programovom vyhlásení vlády je teda neštátny lesnícky sektor definovaný ako strategický partner štátu. V praxi ale nepociťujeme proklamované postavenie. Pri tvorbe, za tejto vlády, najdôležitejšieho dokumentu Koncepcia rozvoja pôdohospodárstva SR na roky 2013 až 2020 nebol neštátny lesnícky sektor prizvaný k jeho tvorbe a preto tento dokument nerešpektuje skutočné požiadavky vlastníkov neštátnych lesov. Rozumieme potrebe konsolidácie verejných financií, rozumieme, čo je kríza, no nerozumieme, prečo sa v posledných 20 rokoch vlády tak macošsky stavajú chrbtom k tomuto sektoru a trend sa neustále zhoršuje. Navrhovaných približne 100 miliónov € na podporu lesného hospodárstva v rámci pôdohospodárstva v rokoch 2014 – 2020 netvorí ani 2% z celkovej podpory pôdohospodárstva a je prioritne smerovaných do štátneho sektoru lesného hospodárstva nie do neštátneho. Pritom práve tento sektor môže výrazným spôsobom ovplyvniť ekonomické, sociálne a environmentálne aspekty rozvoja, či už berieme do úvahy vytváranie zdravého životného prostredia, alebo schopnosť produkovať obnoviteľnú drevnú surovinu s vysokou možnosťou domácej pridanej hodnoty pre jej ďalšie ekonomické spracovanie a riešenie sociálnych aspektov rozvoja slovenského vidieka. Alebo to tak, taký dôležitý dokument ako uvádzaná koncepcia, chce odmietnuť? Vyčlenenie dvoch percent na podporu lesného hospodárstva v rámci pôdohospodárstva v

plánovacom období nemôže naplniť ambiciózne a zároveň deklarované ciele vlády Slovenskej republiky zvýšiť konkurencieschopnosť tohto sektora.

„Vláda pripraví nové pravidlá ochrany prírody a prehodnotí siet' chránených území v súlade s medzinárodnými záväzkami a zabezpečí opätovné vyhlásenie a zonáciu chránených území v záujme dotvorenia jednotnej národnej a medzinárodnej sústavy rôznych chránených území rešpektujúc súčasné podmienky a záujmy udržateľného rozvoja regiónov, vrátane národných parkov a európskej sústavy NATURA 2000. Vláda SR pripraví súbor nástrojov na riešenie náhrad za obmedzia, ktoré vznikajú vlastníkom pozemkov v chránených územiach rešpektovaním podmienok ochrany prírody, ako aj uplatnením programov starostlivosti o chránené územia vo vzťahu k všetkým odvetviám ľudskej činnosti“.

Skutočnosť je taká, že v súčasnosti nie sú pripravené nové pravidlá a vlastníkom pozemkov chce rezort životného prostredia vnútiť novelu zákona o ochrane prírody a krajiny, ktorá nerieši nahromadené problémy v oblasti ochrany prírody, naopak hrozí ďalším prenášaním ťarchy zodpovednosti na vlastníkov za odstraňovanie invazívnych druhov alebo za stav biotopov a druhov. Novelou zákona o ochrane prírody a krajiny sa snaží pripraviť nástroje na riešenie náhrad za obmedzenia, neurčila zdroje na financovanie náhrad. V pripomienkovanom konaní neboli akceptované zásadné pripomienky vlastníkov neštátnych lesov, ktoré mali viesť k prehodnoteniu chránených území podľa programového vyhlásenia vlády. Z dvanástich závažných pripomienok boli akceptované tri.

V návrhu sa uvádzajú opätovne len spôsoby, ako riešiť problematiku ochrany prírody a krajiny vo vzťahu k vlastníckym právam, ale tieto spôsoby mohli byť uplatňované aj v uplynulých rokoch. Len nebola vôľa, ochota a hlavne mechanizmus, ako tieto ciele dosiahnuť. Nejednoznačnosť a nejasnosť navrhovanej právnej úpravy nedáva záruku, že budú uplatniteľné v praxi. Znovu nikde, v žiadnej časti, sa slovenská spoločnosť nedozvie, a nedozvie sa to ani vláda Slovenskej republiky, čo nás ochrana prírody stojí. Koľko finančných prostriedkov do nej prúdi z rôznych zdrojov, avšak predovšetkým z vreciek daňových poplatníkov. Teda všetkých občanov Slovenska. Deklarovanie, že predkladaný návrh novely zákona o ochrane prírody a krajiny nebude mať žiadny dopad na štátny rozpočet, je skôr len ďalšou snahou o zakrývanie toku financií v tejto oblasti. Iste, aj vlastníci neštátnych lesov sú si vedomí zodpovednosti k zachovaniu prírodných hodnôt Slovenska, ale kto a kedy vlastne nájde v sebe kus zodpovednosti a povie, toľkoto nás ochrana prírody stojí a takéto zdroje máme k dispozícii? Kedy a kto, keď nie vláda SR, na základe svojho programového vyhlásenia v právnom predpise ustanoví, že prehodnotenie sústavy chránených území sa zabezpečí v takom a takom horizonte? Snaha zodpovedného rezortu životného prostredia je síce deklarovaná, len výsledku znovu chýba to, čo je pre ochranu prírody podstatné. Tým je spolupráca s vlastníkmi bez rozdielu vlastníctva a nie ich vytlačenie mimo záujmov a pozornosti ochrany prírody. Je to pre nás smutné konštatovanie, ale vláda zrejme nemá záujem o napĺňanie vlastného programového vyhlásenia. Celkový prístup spravovaniu vecí verejných „vládou istôt pre občanov“ vedie k vytváraniu neistôt.

Príkladom je dohoda MŽP SR s vlastníkmi lesov o nevyhlasovaní nových chránených území do prijatia nového zákona o ochrane prírody a krajiny, ktorá bola flagrantne porušená vyhlásením CHVÚ Levočské vrchy a pripravuje sa ďalšie vyhlasovanie chránených území bez súhlasu vlastníkov, čo je v rozpore so smernicami EÚ.

Na základe vyššie uvedených skutočností máme vážne pochybnosti, že opatrenia uskutočňované vládou vedú k obnoveniu deklarovanej rovnováhy medzi hospodárskym, sociálnym a environmentálnym rozvojom spoločnosti najmä na vidieku. Vlastníci neštátnych lesov žiadajú vládu SR, v záujme napĺňanie programového vyhlásenia, v záujme ochrany ústavou deklarovaných vlastníckych práv, v záujme vytvárania zdravého životného prostredia, v záujme vytvárania ekonomických a sociálnych stimulov stabilizácie a rozvoja slovenského vidieka, ako aj

environmentálneho, ekonomického a sociálneho rozvoja Slovenskej republiky, aby tézy, deklarované programovým vyhlásením boli premietnuté do reálneho života prostredníctvom právnych, ekonomických a sociálnych nástrojov za účasti širokej verejnosti. Ignorovanie, zľahčovanie a odmietanie oprávnených požiadaviek vlastníkov na úkor presadzovania úzko skupinových záujmov ochrane prírody, pôdohospodárstvu, ekonomike Slovenska a ani životnej úrovni občanov nepomôžu. Zostáva nám len veriť, že z pozície predsedu vlády Slovenskej republiky budú zabezpečené kroky vedúce k náprave uvádzaných deformácií a jednotlivé rezorty si uvedomia svoju úlohu, postavenie a zodpovednosť, ako aj povinnosť komunikácie a rešpektovania oprávnených požiadaviek vlastníkov, v prospech rozvoja Slovenska. Ako občania tohto štátu, Vaši bývalí voliči máme právo vyjadrovať sa k Vaším opatreniam, ktoré sa nás a viac ako milióna ďalších vlastníkov lesov na Slovensku týkajú a nie byť iba „pasívnym objektom nakladania „zo strany Vašich štátnych úradníkov, ktorí na naše názory a požiadavky odmietajú prihliadať ak nie sú v súlade so záujmami záujmových skupín, ktoré v skutočnosti zastupujú. Odmietame výhovorky typu, že to „nariadila Európska únia“ a nechceme byť iba voličskými hlasmi.

Očakávame preto, že aspoň Vy sa budete držať slov obsiahnutých vo vyhlásení Vami vedenej vlády, svojich vlastných slov a že z titulu moci, ktorú Vám zverili vaši voliči zamedzíte zbedačovaniu obyvateľstva tohto štátu. Musíte zamedziť rozkradnutiu a rozpredaniu našej zeme zdedenej od predkov a vydobitej od štátu, ktorý nám ju nezákonne a neústavne odňal a chce to urobiť znova. Žiada Vás o to viac ako milión občanov vlastníkov lesov.

Vážený pán premiér, očakávame od Vás, že dáte pokyn k náprave a tým zabezpečíte aj skoré rokovanie s predstaviteľmi Vašej štátnej správy k náprave situácie.

S úctou

Ing. Ján Lach
predseda GRZVNL

S textom listu sa stotožnili :

1. Spišské regionálne združenie vlastníkov neštátnych lesov
2. Liptovsko-Tatranské regionálne združenie vlastníkov lesov
3. Šarišsko-zemplínske regionálne združenie vlastníkov neštátnych lesov
4. Združenie trenčianskych vlastníkov neštátnych lesov Trenčín
5. Slovenská spoločnosť urbárov a iných spoločenstiev Žilina
6. Turčianske regionálne združenie vlastníkov lesov
7. Regionálne združenie vlastníkov neštátnych lesov Spiš
8. Okresné združenie neštátnych lesov Kysucké Nové Mesto
9. Regionálne združenie vlastníkov neštátnych lesov okresu Čadca

10. Združenie vlastníkov neštátnych lesov Orava
11. Združenie vlastníkov Banskobystrického kraja
12. Únia diecéznych lesov
13. Združenie obecných lesov

Zoznam bude aktuálny po pripojení sa k otvorenému listu.